

DELBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
21Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 27
KEDDElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Ne a lepénzelt gyávákra, magyar lelkiismeretedre hallgass és szavazz a Magyar Pártra!

Magyar választók!

A jugoszláviai Magyar Párt Becsereken megtartott országos kongresszusa mint ismeretes, kimondta, hogy a február nyolcadiki választáson a magyarság önálló listákkal fog fellépni. A határozat a magyar nép határozata volt, s az ma kötelező erővel bír minden magyar polgárra nézve. Magyar testvéreink! Száz oldalról éri pártunkat támadás és ezer szándék igyekszik zárt sorainkat megbontani, egységünket megsemmisíteni és erőnket szerteforgácsolni. Ne ültek fel a kortések ígéreteinek és ne engedjétek, hogy a fenyegetések után szíveitek felett urrá válják a félelem. Önmagunktól tagadjuk meg polgári akaratunk és lelkiismeretünk szabadságának jogát akkor, amikor a Magyar Párt által kijelölt utól akár ígéretések, akár fenyegetések által eltérített engedjük magunkat! A Magyar Párt listáihoz való ragaszkodásra egyképpen kötelez a magyar becsület és a magyar önérték. A kortések szavait hallgassátok megbékességel. A fenyegetésekre ne válaszoljatok, de egyetlen percben se feledjétek, hogy a magyar érdek mit követel tőletek és a magyar becsület mit parancsol nektek. A Magyar Párt nagyon jól tudja, hogy a magyarságra pillantvánnyilag kényelmesebb volna valamelyik kormányzópart támogatása, de ezért a pernyi előnyért nem adhatjuk el a magyar jövőt. Egy tál lencsért kellene mindent cserébe adnunk, s aki valóban becsülettel aggódással szolgálja a magyar ügyet, most nem állhat a megfélemlítettek sorai sorai közél! Magyar véreink! A királyságbeli magyar kisebbség hét éves politikai küzdelmeinek egyetlen nagy tanulsága ez: Csak magatokban bizzatok! A kisebbségi sors hetedik évében be kell vallanunk, hogy a pártok között alig vannak őszinte és igaz barátaink. A választások előtt mindenki szívesen paroláz velünk, de szép szavakért, ígéretért, amelyekről holnapig mindenki megfeledkezik, nem adhatjuk oda azt a szebb magyar jövőt, amelyet magyar képviselőknek kell kiverkedniük. Mi tudjuk, gondterhekkül súlyos, válságos napok ezek. Voltak azonban a szorongatásoknak már nehezebb percei is. Kiállottuk azokat, ki fogjuk bírni ezeket is. A magyarság politikai józanságának megvásárolhatatlan becsületességének, meg nem alkuvó önértékességének és gerincességének próbatétele lesz a február 8. A sorsunk a kezünkbe adatott. Az alkotmány százezer magyar szavazót bocsájt az urnák elé ezen a választáson. Százezer magyar szavazónak lesz joga válaszolni erre a kérdésre: Véded-e gyermeked jövőjét? Igen, vagy nem? Akarod-e, hogy bátor és hangos szó követelje a parlamentben a magyar iskolát? Igen, vagy nem? Mered-e követelni, hogy az agrárreform annak a nincstelen magyarnak is juttasson földet, aki egy emberöltő óta hullatja verejtékét a bácskai rögpre? Igen, vagy nem? Jogot, földet, iskolát! Akarod-e kérni, mered-e követelni? Az írott törvény — egyedül csak ebben higgy — néked ad igazat. A törvény azt mondja, nincsen polgár és polgár között különbség. A törvény viszont nem mondja, hogy csak délszerbiai telepések között osztható ki termőföld a Vajdaságban. A radikálistáru vasutigazgató betiltja a magyar szót a sutoicai vasutivonalon, az alkotmány pedig azt mondja: Tartsd tiszteltben

mindenkinek az anyanyelvét! Magyar testvéreink! *Tihozdátok csak választások előtt beszélnek magyarul.* Mástor tilos a magyar szó, amelyet leparancsoltak még a cégtábláitokról is. A panaszunk ezernyi, de mindaddig néma gyermekek maradunk, amíg magyar képviselők nem jutnak a parlamentbe. Az okosság, a becsület, a szükséges politikai önzés a Magyar Párt urnái

melé parancsol titeket. Ne hallgassatok a gyávákra és kergessétek ki soraitokból azokat, akik pénzért rémüldöznek közöttetek. A Magyar Párt ti vagytok és mi rendületlenül hiszünk abban, hogy február hó 8-án a magyar nép jelöltjeire, a Magyar Párt listáira adjátok le szavazataitokat. Novisad, 1925. január 25. Testvéri üdvözléssel a
MAGYAR PÁRT

Ezernyolcszáz urna volt a legutóbbi választáson

Novisadon csoportosítják az egész Vajdaság választási anyagát — Az állami bizottság rengeteg új szavazóhelyiséget jelölt ki — Miniszteri megbízott végzi a kellekek felosztását

Alig két hét választ el a szavazások nagy napjától és így érthető, hogy a közigazgatási hatóságok már most megtesznek minden szükséges intézkedést, hogy a választások nyugodt és zavartalan lefolyását biztosítsák. Rendelések, utasítások egymást érik, minden egyes részletkérdésre nagy gondot fordítanak, hogy február nyolcadikáig a szavazás technikai részét minden tekintetben elrendezzék.

A szavazógolyócskákat az 1923-iki választások alkalmával, közvetlenül a szavazások után Beogradba szállították, hogy az esetleges panaszok alapján a lepecsételt ládákat beküldött szavazatokat felülvizsgálhassa az állami bizottság.

Nemrégiben a választási anyagot Novisadra továbbították, ahol a Vajdaság egész területére bíró érvénnyel, a szétosztás történik. Novisadon miniszteri megbízott végzi a szavazógolyók kezelését, akinek munkáját az állami bizottságban jogában áll ellenőrizni. A kormány kirendelt funkcionárusa a beküldött hivatalos jelentések alapján megállapítja, hogy melyik községben vagy városban van szavazóhelyiség és hol szerveztek az állami bizottság határozatának megfelelően két, vagy több helyiséget. Ennek meghatározása után megállapítja, hogy minden szavazóhelyiségre hány választópolgár esik. Ebben a munkájában segítségére van és utmutatásul szolgál az egyes községek statisztikai kimutatása, amelyben pontosan jelzik, hogy a választói névjegy-

zék alapján az egyes szavazóhelyiségekre hány választót jelöltek ki. A feltüntetett adatok alapján csoportosítja a gummiból készült golyócskákat, melyek mindegyike egy szavazatot jelent a választások napján. Mindegyik szavazóhelyiségre eső golyócska mennyiségét külön-külön ládába helyezi, melyen feltünteti a községet, a szavazóhelyiség és a szavazógolyók számát. A ládikát ezután lakattal lezárja, lepecsételi és megőrzi mindaddig, amíg az egyes járásek kiküldöttéi meg nem érkeznek a választási kellekek átvétele céljából.

Ami az urnákat illeti, azok még 1923-ban minden községnek a birtokában maradtak és még ma is hiánytalanul meg vannak. A két évvel korábban tartott választások alkalmával nem kevesebb, mint ezernyolcszáz urna volt szükség, a jelenlegi készlet azonban alighanem alapos utánpótlásra szorul, mert az állami bizottság nagy számban jelölt ki új szavazóhelyiségeket, melyeknek mindegyikében szükség van tizenegy, illetve kilenc urnára és megfelelő számú tartalék ládikákra.

Az urnák színe szürke, magasságuk körülbelül harminc centiméter, átméretük pedig tíz-tizenkét centiméter lehet. Felső részükön tölcserformájú nyílás van, amelybe a választó benyújtja kezét és beejtheti szavazógolyócskáját. A gummigolyó teljesen zajtalanul esik be az urnába, még abban az esetben is, ha teljesen üres, mert a szekrényke falai kipárnáztak.

Pribicevics beszéde Novisadon

A közoktatásügyi miniszter elégedtlen a radikálisokkal Magyarok küldöttsége Pribicevicsnél

Pribicevics Szvetozár közoktatásügyi miniszter szombaton este fél 10 órakor érkezett Novisadra, hogy itt agitációs beszédet tartson a kerület Pribicevics-párti jelöltje dr. Lukinics Edo érdekében. A minisztert mintegy százfőnyi tömeg harsány zsviözással fogadta. Nagy beszédét vasárnap délelőtt mondotta el mérsékelt érdeklődés mellett a Szloboda dísztermében. A gyűlést dr. Boksan Milos novisadi ügyvéd nyitotta meg, aki néhány szóval üdvözölte Pribicevicsét, aki beszédében nagyjából a következőket mondotta:

A horvát néppel nem Davidovics, hanem ő és pártja akarja az őszinte és igazi megegyezést. Rádics az őszintes államellenes elemekkel szövetkezve tör a centralista állameszme ellen. Rádicsnak a törökök, németek és a magyarok a szövetségesei. (?) A proporcionális választójogot ellenzi, mert a nép még nem elég érett ahhoz,

hogy akaratának ilyen uton adjon kifejezést. A tetszényilvánításoktól alig zavart beszéd végén Pribicevics kijelentette, hogy a radikálisokkal kötött egyezmény minden pontját — legnagyobb sajnálatára — a radikálisok nem tartották be.

A gyűlés után több küldöttség kereste fel a minisztert, többek között a novisadi magyarság egy hatvantage küldöttsége, amely azt kérte, hogy a Davidovics-kormány idején Délszerbiába áthelyezett Császár, Engyel és Dzubay volt novisadi tanárokat helyeztesse ide vissza. Pribicevics jóindulatul hallgatta végig a deputáció szónokát és kijelentette, hogy — amennyiben ez lehetséges — a kérést teljesíteni fogja. A gyűlés után jólsikerült bankett volt a Kraljica Marija szálló éttermében.

Pribicevics Szvetozár novisadi tartózkodása alkalmával a kisebbségekről a következő nyilatkozatot tette: „Én

sem a magyaroknak, sem a németeknek, mint nemzetiségeknek nem vagyok ellensége. Nem is akadályozom meg kulturális fejlődésüket, mert mint közoktatásügyi miniszter a magyaroknak és németeknek minden kedvezményt megadtam elemi és középiskoláik ügyében és mindenben segítségükre voltam. Csak a magyar és német pártoknak vagyok ellenfele, amint ellenzek minden szerb, horvát és szlovén pártot is, amelyek nemzetiségi alapon állanak, mert az a kettő is nemzetiségi alapon áll és így szervezkedett. Ha a mi magyarjaink és németjeink komolyan meg akarják javítani gazdasági, kulturális és szociális helyzetüket, nem alakították volna meg nemzetiségi alapon álló pártjaikat hanem mindenki olyan már meglévő párthoz csatlakozott volna, amint ezt gazdasági kulturális és érdekei megkívánják.

Amikor ezt mind tudjuk arra a belátásra kell jutnunk, hogy ami németjeink és magyarjaink különböző embereket nemzeti pártjaikkal olyasmint egyesítettek, ami bizonyosan nem szabad és amit nem lehet megengedni.

Még egyszer hangsúlyozom: nem vagyok a nemzeti kisebbségek ellensége, amint ezt némelyek állítani szeretnék.

Heves választási agitáció

A kormány megbünteteti Krafft támadóit

Beograd. A politikai helyzetben tegnap semmi jelentősebb esemény nem történt, mivel a miniszterek nagyrésze még mindig nincsen Beogradban. A főváros politikai köreiben nagy megdöbbenést keltett az a hír, amely a Krafft István elleni merényletről érkezett. Maximovics Bozsa belügyminiszter ebből kifolyólag felkereste Pasic miniszterelnököt és hosszasan tárgyalt vele, a megbeszélésen később Pribicevics is résztvett. A kormányt nagyon kellemetlenül érintette az a merénylet, mert dr. Krafft Istvánt a külföldön is ismerik.

Munkatársunk a Krafft elleni merényletről Maximovics Bozsa belügyminiszterrel is beszélgetett, aki kijelentette, hogy a kormány mindent meg fog tenni a bűnösök kézrekerítése és megbüntetése érdekében.

Táubel német képviselő tegnap délután irásban adta be tiltakozását a belügyminiszteriumban, a sziváci események miatt és védelmet kért a belügyminiszterrel a hasonló esetek megújulása ellen.

A választási mozgalmat az ellenzék részére az egész országban megnehezítik. A demokrata klub szászámra kapja a jelentéseket az ellenzék elleni kilengésekről.

Egy negotini távirat szerint Popovics Gyoka demokrata képviselő arzén mérgezésben megbetegedett. Az a gyanu, hogy politikai ellenfelei mérgezték meg.

A hercegovinai Gaska községben megtámadták a demokrata gyűlést és egy embert halálra vertek. A gyilkosok nem bujtak el, hanem nyíltan fenyegették az ellenzéküket, hogy a meggyilkolt sorsára jutnak.

Davidovics Ljuba tegnap visszatért agitációs útjából Beogradba. Davidovics szerint az ellenzék kilátásai nagyon jók a délszerbiai kerületekben. Este a demokrata párt főbizottságának ülésén beszámolt agitációs útja eredményéről.

ROVÁS

A „kosz“ és egyéb politikai izzadmányok

„Bácskátolya és vidéke“ címmel valami vicinális hetilap jelenik meg ugyanott. A lapban valami Csanády József minden héten dühösen nekírít a Magyar Pártnak s emiatt legutóbb enyhe, mondhatnánk irodalmi feddésben részesült a szubotici „Hirlap“ részéről. A kávédaráló újság vasárnapi száma a magyar írás nagyobb dícsőségére emigyén választol a „Hirlap“-nak:

„Nem érdektelen és nem jelentőség nélküli, hogy a választások előtt néhány nappal koholt topolai levél alakjában kellett megjelentetni ezt a sovány és vérszegény váladékot és ragályos koszt amit a magyarság kuvaszai a politika schiffmann piacán vakartak ki magukból.“

Hát kedves Csanády bátyánk, eztet jól kivakarta kelmed! Ezt a váladékot, meg ezt a koszt. Meg ezt a „schiffman“ piacot. (Mi lehet ez? Van ilyen Topolán?) Meg a többit. Ha ezt olvashatnák azok, akik kendet megtanították magyarul olvasni és „irni“. Ez osztán a váladék! Ez köll a magyarnak! Jól van Jóska bácsi, de még jobb volna, ha máskor a pennáját mártaná a kalamarisba és nem a — vakarókefét.

A csaló bűvész

A 25.000 dollár meséje és a 25.000 dinár — Drága a kaland az indijai állomáson

Gyura Vukajlovics szmederevói földműves tegnap, az indijai állomás éttermében megismerkedett egy jólöltözött fiatalemberrel, aki elmondotta, hogy Amerikából jön, ahol átvette elhat édesatyja örökségét, 25.000 dollárt. Fel is mutatott egy vaskazettát, amelyben egy csomag dollár volt elhelyezve. Amikor a gyanutlan Vukajlovics eimondotta, hogy huszonöt ezer dinárt tart magánál, amelyen Novisadon bevásárlásokat akar eszközölni, az ismeretlen azonnal ajánlatot tett neki, hogy ezt a pénzt is helyezze el a vaskazettában, ahol sokkal biztonságosabb helyen van. A dollárok örököse még azt is felajánlotta, hogy a vaskazettát Vukajlovics tartsa magánál mindaddig, amíg ő nem jelentkezik. Vukajlovics pénzt erre bekötötte egy kendőbe, a „dollárok“ mellé helyezték és a kazettát lezárták. A kulcsokat az ismeretlen, a kazettát pedig Vukajlovics vette ma-

Autó, világrekord alatt

A Ford-gyárban tizenegy perc és 40 másodperc alatt készül el egy autó

Amerika a világrekordok hazája. Ezeket a világrekordokat nemcsak a sportban produkálják, hanem mindenfajta emberi foglalkozásban igyekeznek az eddigi teljesítményeket lepálinkálni. Ezek között a nagyszerű teljesítmények között is feltűnt a híradás, hogy a walesi herceg amerikai utazása során a detroiti Ford-gyár munkásai új világrekordot állítottak fel.

A Ford-gyár munkásai természetesen nem futásban, vagy birkózásban, avagy autógyorsasági versenyben produkálták magukat az angol trón várományosa előtt, hanem azt mutatták fel büszkén, hogy a maguk szakmájában mit tudnak elérni. És megjavították egy automobil előkészítéséhez szükséges időnek a rekordját. Mindannyian el fogunk csodálkozni, ha olvassuk, hogy Ford munkásai a walesi herceg szemelátára 11 perc és 40 másodperc rekordidő alatt készítették el egy automobil. A munka egyszerűsítésének és szétosztásának valóságos tükélyét mutatja ez a detroiti gyár, ahol a munkások hosszú láncában minden munkás egyszerűen egytelenny kalapácsütést, vagy fogószoritást végez és napi nyolc órában keresztül mindig ugyanazt. Egépembe-

gához, azután békésen elváltak.

Kellemetlen meglepetés

Vukajlovics Novisadon egyik ismerősénél szállt meg, akinek előadta az egész történetet az indijai ismeretlen örökösötől egészen a saját 25.000 dinárjáig. A rokonok természetesen azonnal gyanut fogtak, s az egyik gyanujának rögtön kifejezést is adott.

— Téged becsapott valami csaló! Vukajlovics tiltakozott:

— A villamos alá teszem a fejemet, ha nincsen benne dollár! Hiszen a két

A szocialisták és a munkanélküliek segélye

A szocialista küldöttek távolléte miatt nem lehet felosztani a munkanélküliek segélyét

A Délbácska már napokkal ezelőtt jelentette, hogy Novisad városa száz ezer dinár rendkívüli segélyt szavazott meg a város munkanélkülieinek. A kétségtelenül jelentős összeg szétosztását egy bizottságnak kell elvégeznie, amely két városi tanácsosból, valamint a szocialista-párt azon két tagjából áll, akiket erre a tisztségre a Munkáskamarára jelölt ki. A bizottságnak ma, hétfőn délelőtt kellett volna első ülését tartania, de az érkezetlen csak az elnöklő Lákics Jován polgármesterhelyettes jelent meg, valamint a tanács két tagja, a szocialisták két képviselője,

szemem láttam... bele...

Végül is... anakodás győzött. Nem lévén... a bűvös ládát felfeszítették, s ekkor kiderült, hogy a gyanu egyáltalán nem volt alaptalan: A vaskazettában csak újságpapír volt, se dollár, se dinár...

Vukajlovics természetesen azonnal feljelentést tett a rendőrségen, amely a panasz alapján azonnal bevezette a nyomozást, de annak eddig semmi eredménye. A tagadhatatlan kézügyességgel rendelkező dollárpapa úgy elűnt, mint a kámfor.

Taticus Pávle és Brdjanin Milos nem tartották szükségesnek az eljövételt. Az érkezetlet emiatt természetesen nem is lehetett megtartani.

A novisadi szocialistapárt részéről már rengeteg támadás érte a várost, amely állítólag „antiszociális“ politikát folytat, s nem törődik sem az ipari munkásság érdekeivel, sem a munkanélküliség problémájával. Vajjon a munkásság vezetőinek fenn ismertett nemtörődömsége hogyan minősül? A város áldozatkészsége után a munkásság bizonyosan több lelkiismeretességet fog követelni a vezetőitől is.

Felelőtlen elemek súlyosan megsebesítették

Novi-Szivácon dr. Krafft István német képviselőt

Nap-nap után érkeznek hírek az ország legkülönbözőbb vidékeiről, hogy a hatóságok és felelőtlen elemek lehetlenné teszik az ellenék választási agitációját. Boszniában és Montenegróban már halálos áldozatokat is követelt a választás előtti szabad véleménynyilvánítás. Nálunk a Vajdaságban eddig csak a jegyzők és szolgabírák éreztették hatalmukat az ellenékekkel szemben, most azonban olyan esetről kell beszámolnunk, amihez hasonló eddig csak Macedoniában vagy Montenegróban történt.

A német-párt vasárnap délután négy órára népgyűlést hirdetett Uj-Szivác községben. A gyűlésre dr. Krafft István kerületi listavezető, dr. Grassl György járási jelölt és dr. Perz a Deutsches Volksblatt főszerkesztője autón mentek. Utközben azonban az autót defektus érte és kénytelenek voltak az országúton vesztegelni.

Az újsziváci községi vendéglőből hat óra felé — mivel a jelöltek még mindig nem érkeztek meg — hazament a német közönség és csak mintegy negyven főből álló úsziváci dobrovljác csoport maradt továbbra is ott. A németek közül csak az úsziváci-

párt elnöke: Karius és néhány vezető ember várta még mindig a vendégeket.

Hat óra körül egy fiú kihívta Kariust a vendéglőből azon ürügy alatt, hogy a község házára hivatják. Karius azonnal követte a fiút, a község háza előtt azonban botokkal rátámadt egy csoport fiatalember és súlyosan megsebesítették. Kariusnak még volt annyi ereje, hogy a közeiben lakó orvos házáig elvon-szolja magát. Az orvos bevitte Kariust lakására és bekötözte sebeit.

Ezalatt megérkezett a faluba Kraffték autója is. Perz dr. és felesége a falu elején lezártak az autóról, Krafft és Grassl pedig az orvos háza előtt állottak meg, hogy a súlyosan sebesült Kariust autón beszállítsák a sombori kórházba.

Mikor az autó megállt az orvos háza előtt, már sötét volt és Kraffték nem vették észre, hogy egy nagyobb csoport ember várja őket. A csoportból többen megkérdezték, hogy mit akarnak az autóval, mire Krafft azt válaszolta, hogy a súlyosan sebesült Kariust akarják a sombori kórházba szállítani. A csoport, amelynek tagjai a sztári-sziváci dobrovljácok voltak, nem engedte meg Krafftnek és Grasslnak

a házba való belépést. Krafft erre a község házára akart menni, hogy segítséget kérjen a jegyzőtől. A jegyző azonban nem volt otthon és így Krafft nem intézhetett el vele semmit. Alig jöttek ki a község házából és tettek néhány lépést ismét egy csoport dobrovljác állította meg őket. A csoportot egy intelligens ember vezette, aki bemutatkozott Krafftnek. A nevéből csak ennyit lehetett érteni: *ja sam doktor...* a nevet sem Krafft, sem Grassl nem értették, mire aztán Krafft is bemutatkozott, ez hátraszólt a csoportnak:

— Ubi!

Erre aztán neki estek botokkal Krafftnek és Grasslnak és csak akkor mentek tovább, amikor mindkettő már a földön fektült eszméletlenül.

A nagy lármára odajöttek a sziváci németek és mindkettőjüket bevitték az orvoshoz, aki azonnal hozzáfogott a sebesültek segélyezéséhez. Először dr. Krafft sebeit kötötte be, aki a fején három helyen súlyosan, a testén pedig több helyen könnyebben sebesült meg. Dr. Grassl Györgynek prémsapka volt a fején és ez megvédte a súlyosabb fejsérülésektől és ő csak a karján sérült meg.

Az orvos véleménye szerint dr. Krafft István állapota súlyos, de ha semmi komplikáció nem következik be, nem életveszélyes. Ugy Krafft, mint Karius Ujshivácon fekszenek az orvos lakásán. Dr. Grassl vasárnap este hazautazott Verbászra.

Cservenkán is

A német-párt vasárnap délután Cservenkán is népgyűlést tartott, ahol Schumacher Sámuel volt képviselő tartott beszédet. Ezt a gyűlést is megtámadták a felelőtlenek, a németek azonban kitértek a verekedés elől. Később azonban mégis történt összeütközés a községi vendéglőben, amelynek során öten könnyebben megsebesültek.

Cukorrépatermelők kongressusa Novisadon

Az ország cukorrépa termelőinek küldöttei tegnap délelőtt és délután konferenciát tartottak a novisadi városháza nagytermében, amelyen a cukorrépatermelők sérelmeivel foglalkoztak és megszövegezték azt a határozati javaslatot, amit a cukorrépatermelők mai nagygyűlése elé fognak terjeszteni. A cukorrépatermelők nagygyűlését a városháza előtti téren ma délelőtt 10 órakor tartják meg.

A legszebb és legalkalmasabb ajándékot F. DIETRICH bórondósnél Novisad, Kralja Petra 30. szerezheti be. Ne mulassza el a kárakatomat megtekinteni!

rek munkáinak összetevődéséből áll elő nem egészen tizenkét perc alatt egy teljesen kész automobil.

E rekordmunkával kapcsolatosan nem érdektelen megemlíteni, hogy a walesi hercegen kívül egy másik vendége is volt Ford Henrynek és pedig Swen Hedinnek, a híres világutazónak személyében. Amíg a walesi herceg csak csöndesen ámul a hatalmas organizáción, addig Swen Hedin le is írta érdekes impresszióit. Ford nemcsak gyártelepét mutatta meg neki, hanem könyvelését is és a körülbelül egy óra hosszúságú tartó kalauzolás és beszélgetés leírását Swen Hedin egy egyszerű számolással fejezi be. Ford nyereségeiből ugyanígy kiszámította, hogy azalatt az egy óra alatt, amíg ő vele foglalkozkodott az amerikai multimilliárdos, kerek hetvenezer dollárral szaporodott a vagyona.

Ford telepén természetesen a legmodernebb Taylor-rendszerrel dolgoznak, amely tudvalevőleg abban áll, hogy mérnökök és matematikusok együttesen kiszámítják azt a legpraktikusabb mozdulatot, amellyel egy-egy munkásnak a maga sablonos munkáját végeznie kell. Ha csak egy negyedmozdulattal emeli magasabbra a munkás a kezét, mint amennyire a kalapácsütésnél okvetlenül szüksége van, ez már veszteséget jelent Fordnak, de ezt észre is veszi az az iroda, amely

kiszámítja és ellenőzi, hogy egy-egy munkásnak hány mozdulattal és karjának milyen szöghajlásával kell kiosztott munkáját végeznie. Ezeknek a modern amerikai gyártelepeknek talán legfontosabb személyei az u. n. scientifique manager-ek, akik ennek a tudományos munkálati rendszernek a részleteit határozzák meg.

Ez a tudományos munkabeosztás a legaprótékosabb részletig behatol az üzemi részeibe, ugyanígy, hogy például tudományosan lefektetett tény ott már az, hogy szemet, vagy meszet, vagy bármilyen más anyagot lapátoló munkások akkor tudnak leghatályosabban dolgozni, ha kilenc és fél kilogrammot emelnek a lapáttal egyszerre. A régi rendszernek e tudományos managerek szerint az volt a hibájuk, hogy mindenféle anyagnak lapátolásához ugyanazt a lapátot használták, holott nehéz anyaghoz kisebb lapát kell, könnyebbhez nagyobb, hogy a megállapított kilenc és fél kilogramm épen elférjen rajta. És a laikus ember el sem linné, hogy ugyanazok a munkások, akik azelőtt naponta legfeljebb tizenegy tonnát tudtak lapátolni, az új rendszerben nyolcvan tonnáig is felvitték.

De a Ford-üzem egyéb tanulságokkal is szolgálhat. A háború kitörése óta az európai nagyüzemek többsége nem a munka legnagyobb hatásfokának ki-

használása, hanem a konjunktúrák leg-sikeresebb kihasználása révén igyekeztek haszonhoz jutni. A vállalati összeomlások nagyrésze ezért abban leli magyarázatát, hogy ezek az üzemek elszoktak a békebeli régi kalkulációktól. Az üzemek technikai és kereskedelmi vezetésében leg több helyütt lazább erkölcsök kaptak lábra, amely elszoktatta ezeket az üzemeket attól a reális és békebeli számvetéstől, amely filléres differenciák kiaknázására és elérésére vezetett. A szilárd bázist pedig csak úgy érezhetik újra talpuk alatt, ha a nyersanyag beszerzésénél, a munkakerők produktív felhasználásánál azokra a kipuhatolható kicsiny előnyökre vetik magukat, amelyekkel jobbak és olcsóbbak lehetnek versenytársaiknál. A termelésnél előtérbe lép újra a fogyasztók érdeke, amit a konjunktúra egy évtizeden keresztül háttérbe szorított.

Ford milliónak títka abban van, hogy ő a legtöbbet tudja nyújtani fogyasztó körének: az olcsóságot elsősorban a munkaerő észszerű kihasználásával és a többi előnyöket, amelyeket a nagybani beszerzés és előállítás önmagától nyújt. De Fordnál minden cent és minden percmetakarítás egy fontos határkövet jelent az üzem történetében és csak így jutottak el a legújabb világrekordhoz: 11 perc 40 másodperc — és a kocsi indulhat.

HIREK

Carnegie a szocializmusról

Nagyon érthető, hogy mindenkit annyira érdekelnek a milliárdosok könyvei, különösen az önéletrajzok. Mert az emberben mindig felvetődik ilyenkor a sánda remény: Hátha utánacsinalhatnám? Bevallom, magam is ilyen érzésekkel vettem a kezembe az elhunytt acélkirály modern problémáiról szóló, híres könyvét. A bölcsek követ kerestem benne. De persze Carnegie nem volt bolond, hogy a titkát elárulja. Es nem is okulhattam egyebet a kötetből, mint, hogy ez az amerikai Krózus milyen ügyfajrt ember.

Erősen haladószellemű. Maga a haladás. Persze, világosan tudta ő, hogy az előremozgó idő kerekét nem lehet megfogni. Hát azért nem szocialista. Nem hagyja cserben kamerádját, a milliárdosokat. Azt vallja magáról, hogy individualisztikus világszemlélete van. De közben nagyon keresgéli, hogy mit lehetne feldolgozni érdekeinek megsértése nélkül a demokrácia molochjának. Es Isten nevének sűrű emlegetése közben rájön, hogy a ledőljendő bárányka csak a földbírtok lehet.

A nagyiparról, — mintha nem is létezne ez a pöffedt bálvány — szerényen elhárítja a figyelmet. Nem is beszél a trösztökről, az ezer kéményből füstölő gyádrakról. A nincstelenek egész figyelmét roppant ügyességgel a föld felé irányítja. Inycsiklandó képet fest róla, hogy a föld molekularizálása micsoda hasznokkal járna. Hogy milyen boldog és magos embertípus lenne a millió és millió kiscgazda, aki a maga farnján gazdálkodik. Leírja házukat, családi életüket, munkájuk minden eredményét. Gyarapodó és boldog embereket ír le Carnegie, de a sorok közt érzik, hogy a ravasz öreg inkább fizetőképessé győztesekre gondolt bennük, — acélfogyasztókra. Az acélszállásról azonban egyetlen szó sem esik a könyvben. Azt Carnegie fenntartotta az — utódainak...

— **A beteg szatmári püspök koadjutort vesz maga mellé.** Szatmárból jelentik, hogy Boromissa Tibor dr. szatmári római katolikus püspök újból súlyosan megbetegedett. A nyolcvanötéves agg főpásztor állapota aggodalmakra ad okot, de remélik, hogy sikerül a betegeskedő püspök egészségét helyreállítani. Egyházi körökben már régen felmerült a terv, hogy a koránál fogva is intenzívebb munkára képtelen főpásztor koadjutort vegyen maga mellé. Boromissa püspök azonban mindeddig nem vette igénybe ezt a megoldást. Legutóbbi betegségében megváltoztatta eddigi álláspontját és amint értesülünk, elhatározta, hogy a nehéz viszonyok között levő egyházmegye érdekében is segítséget vesz maga mellé. Amint értesülünk, szándékát már meg is valósította és a koadjutornak kiszemelt főpap Hirschler József dr. pápai prelátnak, kanonok, kolozsvári plébános lesz, aki már ez ügyben látogatást is tett a püspöknél. A Hirschler dr. kinevezése az egyházzsögilag ilyen esetekben szokásos „utódlási joggal” történik meg és hír szerint Boromissa püspök már alá is írta az erre vonatkozó okiratot. A tulajdonképpeni jogérvényes kinevezés még hátra van. Az agg püspök sokáig volt jánoshalmi plébános és később szeménáriumi rektor, ki az egész bácskai egyházmegyében közkedveltségnek örvendett.

— **Mulatságok Temerinben.** A Temerini lpartesület f. évi január hó 31-én tartja nagy farsang bálját, míg a Temerini Torna Club február hó 14-én rendez álarcos bált. Mindkét bál iránt úgy Temerinben, mint környékén nagy érdeklődés mutatkozik.

— **A megbokrosodott lovak áldozata.** Sztári Sövény január 24-én délután Kozár Jován földműves kocsin ment a sövény országúton. A lovak valamitől megijedtek és a kocsit az árokba fordították. Kozár Jován oly szerencsétlenül esett, hogy amikor megtalálták, már halott volt. Az egyik ló megdöglött, a másiknak azonban nem történt baja.

Trumbics Zagrebben

Zagreb. Trumbics Ante volt külügyminiszter vasárnap nagy beszédet mondott a Hrvatska Zajednica ülésén.

Trumbics először Spalajkovic párisi jugoszláv követ ismeretes interjújával foglalkozott és visszautasította azt a vádat, mintha a horvát politikusok ausztrófil politikát folytatnának. Azután a kormány ténykedéseire tér át. Azok az összeesküvők — mondotta Trumbics — akik Öfelsége nevét is beleviszik a választási harcokba és nem mi, akik békét és rendet akarjuk. Az Obznanát bírálta, majd a következő szavakkal fejezte be beszédét:

A horvát nép még nem mondotta ki az utolsó szót. A kormány könnyelmű

— **Molnár Böske,** a NAK hazena csapatának fiatal tagja hétfőn reggel néhány napszennedés után váratlanul elhunyt. Temetése szerdán délután lesz a temető kápolnában.

— **Megszökött az apja pénzével és a barátja feleségével.** Mintegy két hét előtt három feljelentés érkezett a novisadi rendőrséghez Hajek Lajos cukrászegéd ellen. Hajek Lajos feltörte apjának, Hajek Fülöp cukrásznak szekrényeit és onnan 4000 dinár értékű ékszert vitt el, az atyjánál albérletben lakó Mayer János zenésztől pedig 3000 dinár értékű fuvoláját lopta el és végül mikor ez mind meg volt Kovács Istvánnak a feleségével megszökött. A novisadi rendőrség a feljelentések után azonnal telefonált Szuboticára, ahol mindkettőjüket elfogták és Novisadra szállították.

— **Bicskázás a Szolun kocsmában.** Szombaton este három fiatalember mulatott a vasuti fasorban levő Szolun kocsmában. Mulatozás közben azonban összetűzték egy ismeretlen fiatalemberrel, később kiakartak vele békülni, miután azonban az ismeretlen csak magyarul, a három fiatalember pedig csak szerbül tudott, a kocsmáros hivaták közvetítőül. Böszörményi Grga vendéglős megkérdezte Lorenčin Lukát, hogy tulajdonképpen mit akar? Lorenčin társa, Steiningert Iván erre bicskát rántott és Böszörményire támadt ez azonban megfogta Steiningert kezét úgy, hogy ennek kése nem érhetne teljes erővel Böszörményit. Még így is megvágta három ujját, a kés pedig megakadt kulcsosóján. Lorenčin és Steiningert a rendőrség letartóztatta.

(x) **Kokszot és kőszent kályhafűtéshez** csakis *Krajačević* fatelepen vásároljon. Telefon 165.

— **Felhívás a gőzgépezékhöz és fűtőkhöz.** Az alispánnak, a kereskedelemügyi és iparügyi miniszterium rendeletével kapcsolatban kiadott utasítása alapján a becskerekai gőzkazánfelügyelő, március 31-ikéig bezárólag kicseréli a fűtő és gépezései képesítéséről szóló bizonyítványokat, amelyek nincsenek államnyelven kiállítva, új szerbnyelvű okmányokkal. Minden gőzkazánkezelő és fűtő ennek megfelelően köteles március 31-éig bezárólag régi bizonyítványa alapján új, államnyelven kiállított bizonyítványt beszerezni. Az érdekeltek minden kérvény nélkül egyszerűen küldjék be a becskerekai gőzkazánfelügyelőnek a régi bizonyítványt, melynek alapján aztán kiállítják az új, államnyelven szerkesztett okmányt.

— **Newyorkban megfigyelték a napfogyatkozást.** Szombat délutáni napfogyatkozást Középeurópában a ködös és borús időjárás miatt nem lehetett megfigyelni. Mint Newyorkból jelentik, az Egyesült Államok keleti részén nagyszerűen volt észlelhető a napfogyatkozás és a sötétedés csaknem teljes volt. Azok a tudósok, akik a Los Angeles léghajóról — a volt Z. R. III-ról — 1000 méter magasságból figyelték a napfogyatkozást, drótműküllő telefon segítségével közölték észlelteiket a földön levőkkel.

— **A sorozatos lopás vége.** Metzger Fáni Musicki-utca 3. szám alatti lakos jelentette a rendőrségnek, hogy az udvarán száritásra kített fehéreműjéből eltűnt négy ing. Egyuttal ama gyanúját is közölte a rendőrséggel, hogy az ingeket Hefter Richárd lophatta el, mert az udvarában járt kéregetni, mi-

politikájával elérte azt, hogy ma azok a horvát polgárok, akik eddig távol tartották magukat a politikázástól úgy érzik, nem nézhetik tétlenül a horvát nép lábba tiprását és ezek az új szavazók már jelentkeznek a választásokon.

Utána Radics Pavle beszélt, majd a hallgatóság Radicsot és a köztársaságot éljenezve kivonult az utcára. A Jelasics-téren egy csapat orjunistá szidalmazni kezdte a tüntetőket, majd verekedésre került a sor. A tüntetők egy orjunistát súlyosan, többet könnyebben megsebesítettek. A rendőrség tizenhárom tüntetőt előállított, tizenegyet elbocsátott, kettőt azonban fogvatartott.

közben egy társa az utcán várakozott reá. A rendőrség tegnap elfogta Hefter Richárdot és társát Wahl Istvánt. Hefter bevallotta hogy az ingeket ő lopták el. Kihallgatását vezető Malencsics Rodolyub rendőrfogalmazó kereszkérdései alatt bevallották, hogy az utóbbi időben több lopást követtek el. Így ellopták Eckstein autójából a lábzsákot, a Zrinyi Petra-utcában lakó özvegy Nemesányiné szekrényéből fehéreműt a temerini utcai Totovics kereskedőtől egy köteg seprőt, Gyukics rézművestől két sütipléhet, a Sloboda nyomdából 30 kg. papírost, Lazarevics, Pasics-u. nyergestől 32 ostort, a Zrinyi utcai „Fekete Kakas” üzletből egy kanna tejet és azonkívül még számos más dolgot loptak. Átadják őket az ügyészségnek.

— **Négyfűlű és nyolclábú csodabárány születet Karcagon** Győrfi István gazdálkodó tanyáján csodabárány jött a világra, amelynek összesített törzsén egy feje volt négy füllel, a hasa alatt pedig nyolc láb éktelenkedett. A szörnyszülött csak anyja élete árán jöhetett a világra és pár órai élet után elpusztult. Ez idő alatt is rengeteg bámulója volt.

Innen-onnan

Ahol az írókat az állam tartja el. Van ilyen ország is, nem is Szovjetország vagy a világ bankárja, az Amerikai Egyesült-Államok, hanem a kis Izland-sziget, ott fenn északon a maga alig százezer, legnagyobb részét halászatot űző lakosságával. Harminezzer dán korona államsegélyt élveznek a szigetország írói évente s az állami büdgettyárgyalásoknak ez a tétele az, amelynek nagyságát sohasem kifogásolják, holott alig négy-öt írója van Izlandnak, Einar Hjörleifsenen kívül, aki hosszú ideig államminiszter is volt. A kis Dánia a maga három millió lakosságával évi százhuszezer dán koronát utal ki írónak, azonfelül, hogy Dániában vannak a legideálisabb könyvkiadói viszonyok, hatalmas irodalmi pályadíjak s a néhány évvel ezelőtt elhunyt Peter Nansen írásából lett miliomossá.

— **Látás helyett hallás.** Liverpoolban a napokban lefolyt konferencián Rankine A. O. újfajta telefont mutatott be. Tudvelevő ugyanis, hogy a közönséges telefon működése abban áll, hogy a hangot elektromos árammal alakítjuk, vagy az elektromos hullámot a hanggal módosítjuk és azután a főlvevő állomáson viszont az elektromos áram, vagy az elektromos hullám megint hanggá változik át. Rankine az elektromos áram, vagy az elektromos hullámzás helyett a napnak, vagy egy erős elektromos lámpásnak a fénysugarait használja fel. A fénysugár útjába helyezett tükröket a hang rezgésbe hozza, ezek a rezgések a fénysugár irányát változtatják és a leadó állomásra érve, az ott elhelyezett szelénlemezre folyton változó intenzitású fény érkezik. A szelének az a csodálatos tulajdonsága van, hogy a fény iránt rendkívül érzékeny és elektromos vezetőképessége a riasó fény erősségétől függ. Abban a ritmusban, amelyben a fény erőssége a hang folytán változik, változik egyuttal a szelén vezetőképessége és így a rajta keresztülforgó elektromos áram erősségének eme változását azután úgy, mint a közönséges telefontól, hanggá

változtatják át. Így lesz tehát a fény a hang hordozója. De Rankine tovább ment. Nyomatott betűt helyezett fénysugár útjába és ez a nyomatott betű is megváltoztatta a fény intenzitását (mert hiszen a fény egy részét elnyeli) és a fény ezen intenzitásának a változása a szelénlemezke közvetítésével — úgy, mint előbb mondtuk — hanggá alakítható át. Minden betűnek bizonyos hang felel meg. A vakoknak rendszerint olyan jó hallásuk van, hogy minden egyes betűnek megfelelő hangot könnyen felismerhetik. A nyomatott betűt a vak tehát hallhatja. Eddig a betűt szintén igen éles tapintószerveivel vette észre a vak. Újját végighúzza a vakok számára készült betűkön és folyékonyan elolvasta a Braille-írást szöveget. Ezentul, ha Rankine felfedezése bevállik, nem kell a vakok számára külön könyveket készíteni, — ami bizony igen-igen költséges — hanem bármely megszabott méretű nyomatást a jó hallású vak meg fogja hallani. Csak végig kell húznia egyenletes tempóban a szöveget a lencsékkel jól megvilágított helyen és a közelében elhelyezett szelén elektromos áram a telefonban hanggá változtatja a nyomatást. Ha Rankine felfedezése gyakorlatilag megvalósul, a látásuktól megfosztott szerencsétlenek világa még közelebb jut a látók világához.

Amikor az őrmester mulat

Vasárnap este Kamenicán egy katonai járőr lelőtt egy részeg őrmestert

Vasárnap este az egyik kamenicai vendéglőben nagy „muri” csapott Vaszilje Iszkics őrmester, aki Petrovaradinban teljes katonai szolgálatot. Este 9 órakor, amely az összes mulató és nem mulató katonai személyek számára — őrmestertől lefelé — zárórát jelent, egy járőr jelent meg a vendéglőben, amely távozásra szólította fel Iszkicset. Az őrmester széles jókedvében egyáltalán semmi hajlandóságot nem mutatott a távozásra, sőt rövid vita után nekítámadt a járőr tagjainak is. Az egyik katonai lövészre készen tartva fegyverét távozásra szólította fel az őrmestert, aki kezével elkapta a fegyvert amelyben a pillanatban elsült, a szó szoros értelemben elhordva Iszkics jobbkezének három ujját s átfurva az őrmester fél arcát és az orrát is. A fájdalomtól, valamint a vérvesztéségtől eszméletlen őrmestert azonnal geszállították a petrovaradini helyőrségi kórházba. A vizsgálatot úgy az őrmester, mint a fegyvert használó járőr ellen megindította a katonai hatóság.

Sport

Budapest—Sevilla 0:0

Vasárnap találkozott Sevillában a két város válogatott csapata. A budapesti csapat Orthot nélkülözte, ami nagyon éreztette a hatását.

Kezdet után nyomban kitűnt a magyar csapat nagyobb képzettsége, úgy technikai, mint taktikai tudás terén, viszont a spanyolok szédítő gyorsasága ezt jól ellensúlyozta. Így hullámzó volt a játék képe elejétől végig csupán a második félidőben volt egy negyedóra, amikor a magyar csapat, amely minden elővigyázatosság ellenére is érezte a hosszú utat, kissé visszaesett. A magyar védelem azonban ekkor is olyan sziklaszilárdan állta meg helyét, hogy a spanyolok minden gólszerzési igyekezetét csírájában elfojtotta.

Putz bíró szigorúan magyarázván a labdahordozás szabályát, Zsákot néhányszor lefűtölte az első félidőben. Egy ilyen szabadrugásból meleg helyzet keletkezett a magyar kapu előtt, amely egyébként a spanyolok egyetlen komoly góhelyezete volt.

Az első félidő végén Putz bíró egy tizenegyet elnevezett a spanyoloknak. Az első félidőben szépen operált a magyar csapat, de hiányzott Orth és Kohutnak sem volt jó napja.

Szünet után Spitz játszott balösszekötőt, de őt se nem oldódott meg a magyar csapat gólképessége. Amikor a második félidőbeli gyengeségi periódusán tulesett a magyar csapat, akkor

ujabb ostrom alá fogta a spanyol csapat és ekkor újabb alkalom nyílt a győztes gól megszerzésére. A jobb-szárny szépen keresztülvitt akciójából Kautzkyhoz került a labda, akinek fejeje már védhetetlennek látszott, amikor a kapulécra visszapatant a mezőnybe.

Ezután a csapat még több kísérletet tesz az eredmény megváltoztatására, végül azonban belenyugszik az előzetesben, amely nem felelt meg sem az erőviszonyoknak sem a mutatott játéknak.

BÁLI NAPTÁR

Január 27. Kedd. A novisadi gimnázium táncal egybekötött Szent Száva ünnepélye a Szloboda-szálló nagytermében. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek elővételben a gimnáziumban Bakis Jovan tanárnál kaphatók.

Február 15. A novisadi önkéntes tűzoltók bálja a Slobodában. Kezdeté este 8 órakor.

Február 22. A NAK nagy álarcosbálja a Slobodában. Kezdeté est fél 9 órakor.

Magyar választópolgárok!

A novisadi törvényszéki kerületben a Magyar Párt urnája mindenütt a

6-os

számot viseli. A Magyar Párt jelöltjei a novisadi törvényszéki kerületben a következők:

Listavezető: Dr. Sántha György szubotikai orvos, a Magyar Párt országos elnöke.

Novisad város és a palánkai járás jelöltje: Dr. Wagner Károly orvos. Helyettese Pekló Béla építész.

A novisadi és becsei járások jelöltje: Dr. Sterliczky Dénes. Helyettese Siposs János.

A zsabalji járás jelöltje: Farkas Pál. Helyettese Csányi Ferenc.

A titeli járás jelöltje: Achs Izor gyáros. Helyettese Kókai János mézárós.

Magyar választópolgárok! Szavazzatok valamennyien a Magyar Párt jelöltjeire! A novisadi törvényszéki kerületben tizezer, szavazati joggal bíró magyar választópolgár van. Ha magyar kötelességek teljesítése elől nem tértek ki, ez a kerület két magyar képviselőt fog beküldeni a parlamentbe. Ne üljetek fel más pártok hangos ígéreteinek, kerüljétek ki a kortések cselvetéseit és ne engedjétek, hogy a terror guzsba kösse igazi akaratotokat! A magyar jövő letéteményese kizárólag a Magyar Párt, amely a harmadfél éves munka minden gyümölcsét a ti számotokra fogja learatni. Magyar véreink! Február 8-án a magyar kötelesség parancsáról el ne felejtkeztek! Adjátok szavazataitokat a

Magyar Párt jelöltjeire!

Tőzsde

Zürich, január 26. Beograd 8'475, Newyork 518—, London 2486'50, Páris 27'925, Milano 21'15, Prága 15'475, Bécs 0'00731, Budapest 0'00715, Szófia 3'80, Bukarest 2'80, Szaloniki —, Berlin 123'40, Brüsszel 26'55, Amsterdam 209'20, Athen —.

Beograd, jan. 26. Páris 330—, London 294'25, Newyork 61'15, Gent 1182—1186, Prága 182'75—182, Berlin 14'65, Milano 252—253, Amsterdam 24'50, Bécs 0'0864, Budapest 0'086, Bukarest 32—.

Novisadi terménytőzsde

1925. január 26

Hivatalos jegyzések.

Buza 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 472'50—475 (600 mm).

Tengeri bácskai kötés 207'50—212'50 (1950 mm), bácskai Postojna paritás kötés 265 (600 mm), bácskai február-márciusra Postojna paritás kötés 280 (1000 mm), bácskai március—áprilisra kötés 230—235 2800 mm), bánáti Senta paritás 210—212'50 (450 mm), bánáti Senta paritás kötés 230 (1000 q), szerémi kötés 215 (500 mm), szerémi februárra kötés 220 (750 mm).

Buzalistsz bácskai takarmányliszt 8. kötés 235 (200 mm).

Buzakorpa bácskai (jutazsákban) februárra kötés 187'50 (500 mm).

Irdnyzat: változatlan.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Nyilt-tér

Nyilatkozat!

A Novisadon megjelenő „Kis Ujság” szombati számának egyik cikke személyemmel is foglalkozik. Az igazság érdekében a következőket tartom szükségesnek kijelenteni: Engem köztisztasági kihágásért 1922-ben büntetett meg a novisadi rendőrkapitányság 100 dinár pénzbüntetésre, amit rögtön le is fizettem. Nem felel meg tehát a valóságnak az, hogy ezt a büntetést Mátics kapitány 20 dinárra szállította le azért, mert később a Drozdik-féle szódagyártól rendeltem szódát. Még csak ennyit: Huszonnégy esztendeje vagyok önálló vendéglős és azóta mindig a Drozdik-féle gyárból vásárolok a szódát.
Novisad, 1925. január 26.

Kopolovics József
vendéglős.

Nyilatkozat!

A nyilvánosság kizárásával megjelenő novisadi „Kis Ujság” szombati száma szerint én azt mondtam volna, hogy „Drozdik az atyaisten és Mátics kapitány a jóbarátja.” A „Kis Ujság” ezen állítása éppenny nem felel meg a valóságnak, mint a cikkben foglalt egyéb rágalmak.

Novisad, 1925. január 25.

ifj. Maros Mihály
vendéglős.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Minden méretű és minőségű

SZÖNYEGEK

gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódainál, Novisad.

Apró hirdetések.

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindenestéany azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 1—0

HIRDETÉSEK

Fűszer üzlet

(sarkon) magyar negyedben kedvező feltételek mellett eladó.

Cim a kiadóhivatalban

Lakóház

3 szoba, 2 konyha, nagy udvar és nagy **konyhakerttel** azonnal eladó. Cim a kiadóban.

Ház

Egy szép családi tehermentes ház eladó. Megtekinthető 1—2 óra között
Kinizsi-utca 17. szám.
164—1—3

Még csak 5 napig!

Üzlethelyiségemből február 1-én kiköltözöm, miért is a raktáramon levő összes rőfös-, rövid-, kézmű- és divatárucikket

mélyen leszállított árbán kiárusítom.

Böhm Ignác

Novi Sad, Kralja Petra ulica 22.
(Az arany pillangóhoz.)
165—1—2

Egy 3 év előtt épült új ház február hó 1-től bérbeadó. Három utcai szoba, zongorával, nagy előszoba, konyha, éléskamra, mosókonyha. Száraz kapubejárat kettős kapuval, 100 méter hosszú kerttel. Elköltözés miatt eladó 3 kecske, egy 1 éves anyaborju, 2 hasas kecske, megellenek február 20-án. Közlelbbi megtudható: Darányi-telep 1. utca 22/a Horváth kertész mellett

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

Gyakornokot

jó kézírással, német és szerb nyelv- ismerettel felvesszünk.

Stolz Henrik Fiai,
112. Novisad, Temerini u. 3. 1-3

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb
" ebédlő " " divatos 12.000.- " "
" konyhaberendezés fehérén lakkozott 1950.- " "

Nagy választék minden fajta butorokban.

„DOMUS“ butorgyári BERNAT PESING
MITROVICA lerakat NOVI SAD
Planička u. 9—11. sz. Željeznička utca 105—107.